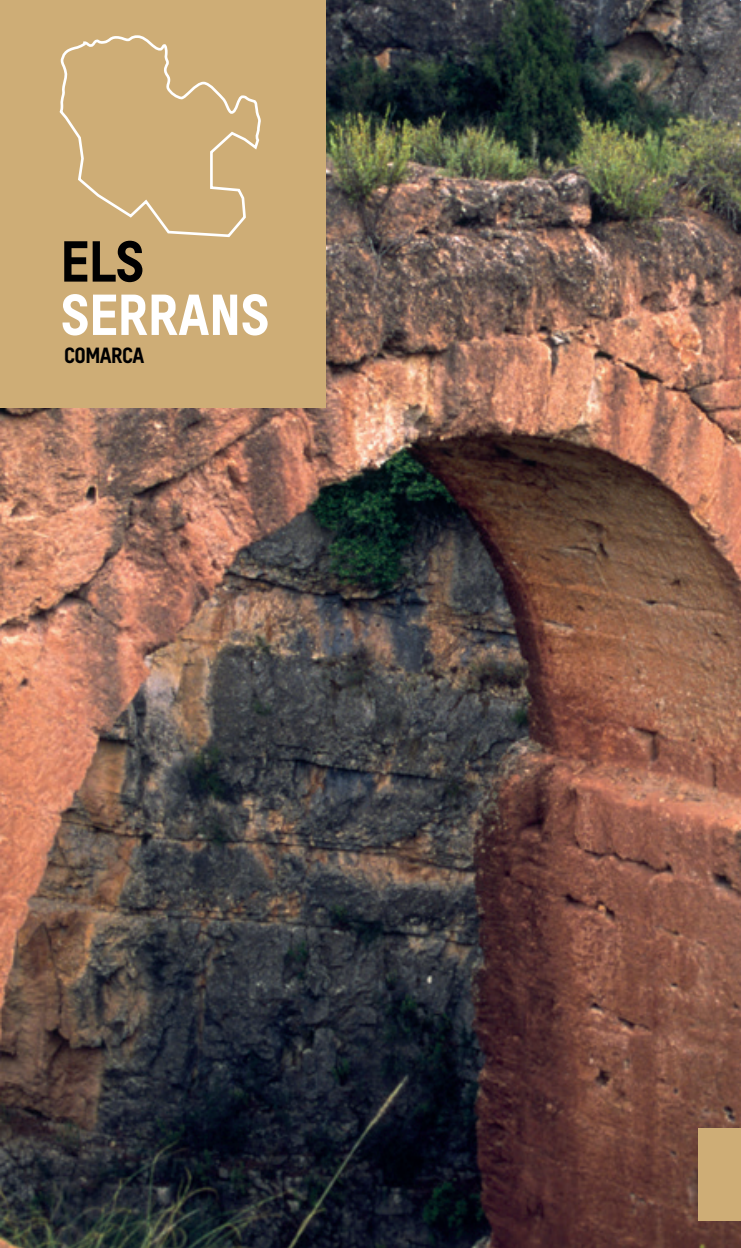

comarques de la
província de València

ELS SERRANS

**ELS
SERRANS**
COMARCA

Els Serrans és una de les comarques més abruptes de la Comunitat Valenciana, travessada pel riu Túria, que discorre en diversos trams enfilats per gorges o congostos estretíssims que resulten d'altíssim valor paisatgístic.

El cor geogràfic de la comarca és l'embaixament de Benagéber. En aquesta comarca es troben algunes de les muntanyes més elevades de la província de València. En els contraforts de la serra de Javalambre es conserven algunes de les més importants masses forestals de la Comunitat Valenciana.

Ens trobem amb una comarca molt extensa (1.392 km²), la segona més extensa de la Comunitat Valenciana. El seu territori és ideal per a la pràctica d'activitats com el senderisme, el muntanyisme, l'escalada, el piragüisme, el cicloturisme o el turisme eqüestre.

Pel que fa al patrimoni historicoartístic, trobem el balneari de Verche, i compta amb importants al·licients gastronòmics. S'hi produeixen vins de qualitat, sobretot, a l'Alt Túria: a Villar del Arzobispo i a Pedralba. Encara que la densitat demogràfica és baixa, la densitat de paratges bonics és una de les més altes.

Aqüeducte romà,
"Peña Cortada" (Calles)

PATRIMONI HISTÒRIC-ARTÍSTIC_

Aquesta comarca, habitada des de la prehistòria, tal com ho acrediten abrics de pintures rupestres com els del Tío Escribano a Titaguas, al barranc de Falfiguera a Chulilla o Los Corrales de Silla a Tuéjar.

Compten amb jaciments arqueològics amb assentaments ibers com el de La Seña a Villar del Arzobispo, El Carnoso a Andilla, i Cerro de la Viña a Higuieruelas.

De la dominació romana queden restes a Alpuente, al seu castell i en alguns llocs de la població i, sobretot, als termes municipals de Tuéjar, Chelva, Calles i Domeño, on s'alça el monument més representatiu de tota la comarca, l'aqüeducte romà de la Peña Cortada, una important obra d'enginyeria hidràulica emmarcada en un paratge de singular bellesa.

A l'època àrab corresponen part de les restes del castell de Chulilla, la que va ser gran fortalesa d'Alpuente; la torre del Cortijo d'Aras de los Olmos, La torre de guaita que coronava l'alqueria fortificada de l'actual Sot de Chera, el castell de Los Murones a Gestalgar o barris sencers del nucli antic de Chelva, Benacacira i el Arrabal.

L'Assut de Tuéjar

Embassament de Benagéber

En temps de dominació àrab, Alpuente va ser capital d'un xicotet regne taifa, que ocuparà part de Els Serrans i on s'arribà a encunyar moneda pròpia, al qual corresponen tant les restes del castell construït sobre un enorme penyal com l'església parroquial –campanar octagonal– (segle XIV), el forn medieval, on actualment hi ha el Museu Etnologicohistòric i l'antiga aljama (actual seu de l'Ajuntament).

A Alpuente es conserva l'aqüeducte gòtic de Los Arcos, el Museu Paleontològic i el jaciment visitable de petjades de dinosaures.

Destaquem les activitats desenvolupades amb la paleontologia, excavacions in situ cada any, taller de recuperació de fòssils i visites a les icnites de fa 140 milions d'anys.

A Chelva destaca la gran església arxiprestal de Nostra Senyora dels Àngels, igual que a Tuéjar. També mereixen destacar-se les esglésies d'Andilla, amb una valuosa col·lecció de teles del pintor Ribalta, i l'església arxiprestal de Nostra Senyora de la Pau a Villar del Arzobispo. Al llogaret de Corcolilla (Alpuente) es venera la imatge de la Mare de Déu de la Consolació que,

asseguren, és la més antiga de la Comunitat Valenciana. D'entre les ermites de la comarca, esmentarem el santuari de la Mare de Déu del Remei (Chelva), el santuari de Santa Caterina (Aras de los Olmos) o l'ermita de la Santa Creu (antiga mesquita de Chelva).

Finalment, es recomana la visita al Museu d'Art Modern Pedralba 2000.

NATURALES A I MEDI AMBIENT_

L'embassament de Benagéber emmagatzema grans reserves d'aigua destinada a València. El gran llac artificial és una de les principals imatges turístiques de l'interior de la Comunitat Valenciana i l'escenari idoni per a la pràctica del piragüisme.

Entre els múltiples paratges situats pels voltants del riu Túria podem destacar-ne alguns: Los Rubiales, La Caballera i Los Conquetes a Aras de los Olmos; Fuente Cañizar, a Titaguas; Los Felipes, a Tuéjar; Los Grilluelos i Charco Negro a Benagéber; Molino Puerto i Las Caídas de Barchel a Chelva; Puente Alta, a Calles; la Peña María, a Gestalgar, un impressionant enclavament. La platja fluvial de Bugarra, els congostos del Túria al seu pas per Chulilla, amb parets verticals de 160 metres de desnivell i 10 metres d'amplària.

“Alpuente”

“Chelva
panoràmica”

El pas del curs alt del riu Túria ha propiciat que els municipis d'Aras de los Olmos, Benagéber, Chelva, Titaguas i Tuéjar hagen sigut declarats com a Reserva de la Biosfera per la UNESCO i Destinació Starlight, amb la denominació Alt Túria.

Compten amb observatoris astronòmics Aras de los Olmos, Titaguas i La Yesa, emmarcats dins del projecte Starlight.

Recomanem altres paratges com el pic del Remedio a Chelva (1.054 m), la Muela de Santa Catalina a Aras de los Olmos (1.135 m), el barranc d'Arquela a Alpuente i L'Assut a Tuéjar, la Peña Roya, la Peña del Mosén i la muntanya de la Muela a Chulilla, Los Molinos d'Alcublas, el Carnoso a Andilla, La Mulatica a Andilla, la cova del Vizcaíno a Bugarra, la Torre Seca a Casinos, la Peña del Rodeno a Higuieruelas, el Pino Sombrerero a La Yesa, el cim de Los Huertos a Losa del Obispo, el Palmeral a Pedralba, Las Toscas a Sot de Chera i el Cerro Castelar.

El paisatge i l'orografia de Sot de Chera constitueixen un important recurs natural, on es poden trobar paratges de gran atractiu i bellesa. El territori és ideal per a practicar esports vinculats amb la naturalesa: senderisme, muntanyisme, escalada i cicloturisme, a més de trobar-se al terme el Parc Natural i Geològic Chera - Sot de Chera.

ESPORTS DE NATURALESA

El principal dels camins que creua Els Serrans, en sentit nord-sud, és el GR-7, que penetra en la comarca pel terme municipal d'Andilla i prossegueix pel Valseco i la rambla d'Alcotas en direcció a Chelva, passant entre la Peña Cortada i la font de la Gitana, als peus del pic del Remedio. El GR-7 continua cap a Benagéber.

Després de superar l'embassament de Benagéber, el GR-7 es dirigeix cap als termes municipals de Chera i Requena.

Nombrosos senders de xicotet recorregut, entre els quals el PRV-93 (Chelva - La Mozaira - Tuéjar), el PRV-91 (Chelva - Pic del Remedio - Rambla d'Alcotas) i el PRV-92 (Chelva - Aqüeducte romà de la Peña Cortada - Calles).

Els amants de l'escalada tenen en les escarpades parets rocoses situades al costat de La Hoz del Túria i la mola del castell de Chulilla un emplaçament ideal per a aquesta activitat. El piragüisme es pot practicar en qualsevol dels dos embassaments situats a la comarca.

Per als més atrevits, es poden sobrevolar els cims de Villar del Arzobispo amb parapent.

A Calles es poden fer activitats de bushcraft i cursos de supervivència on aprendreu com obtindre i gestionar aigua, foc, refugi i aliment immers durant uns dies en la naturalesa.

A Andilla trobem la via ferrada La Mulatica, tot un repte per als apassionats de la llibertat i de les vivències diferents.

Si t'agrada més l'acampada i la tranquil·litat, a Bugarra pots gaudir en un càmping a la vora del riu Túria, on passar una estada en plena naturalesa.

Quant al BTT, especialment als municipis d'Andilla, La Yesa i Higuieruelas, s'ha creat una xarxa de senders amb més de 150 km de longitud i diferents nivells que farà que pugueu gaudir des dels riders més professionals fins al ciclista ocasional, a més d'un circuit permanent de MX.

“Aras de Los Olmos”

Si busqueu activitats més enfocades a la família, a Sot de Chera es poden fer activitats d'educació ambiental: tirolina, pont tibetà i més en el seu alberg.

GASTRONOMIA_

La gastronomia és com en altres zones de l'interior, forta i poderosa. L'olla és un dels plats presents en la majoria dels municipis de la comarca, tot i que varien els ingredients en funció de l'estació de l'any i dels productes locals que s'utilitzen en l'elaboració: olla xurra, olla de poble i olla de penques. Les gachas, les migas, el gaspatxo serrà i els plats derivados de la matança del porc, juntament amb els embotits casolans, completen la gastronomia típica de l'interior. Regada amb els excel·lents vins blancs de l'Alt Túria i els vins de Villar del Arzobispo, Pedralba, Calles i Alcublas, pren un sabor diferent en tots i cada un d'aquests plats succulents.

L'artesania de la comarca està conjugada per l'acció de la naturalesa i l'home, la producció d'oli d'oliva verge extra és molt apreciada pels grans amants de la cuina i té a la comarca diverses cooperatives que l'elaboren.

Embotits

La rebosteria és també molt representativa, comuna a la majoria dels municipis: hi trobem els rotllos d'anís, els malhechos, els congrets i les figues albardades.

Comarca tradicionalment apícola, amb una producció important que es comercialitza dins i fora de la comarca de Els Serrans, especialment la mel produïda artesanalment d'Alcublas, Aras de los Olmos i Chelva.

Destaca l'elaboració artesanal de cerveses a La Yesa.

FESTES_

El calendari festiu de la comarca s'inicia amb la celebració de Sant Antoni Abat (17 de gener) en gran part de la comarca, en què destaca el Cuentantón de Chelva, Festival de Narrativa Oral.

Un parèntesi en les festes religioses l'ocupa el Carnaval. Cada vegada més arrelat a la comarca, principalment a Villar del Arzobispo, on se celebra d'una manera molt peculiar i que ha sigut declarat recentment Festa d'Interés Turístic Autonòmic. Amb l'arribada de la primavera, en alguns municipis se celebra l'Enramá, la festa més tradicional i arrelada de Chulilla, que se celebra el primer cap de setmana de maig.

El cant "de los mayos" de Chelva (30 d'abril), les romeries d'Aras de los Olmos (25 d'abril), Alcublas, Andilla i Pedralba, i les festes patronals d'Alpuente, la Fira dels Pobles Amics de Benagéber (maig), deixaran pas a les festes d'estiu, que en la

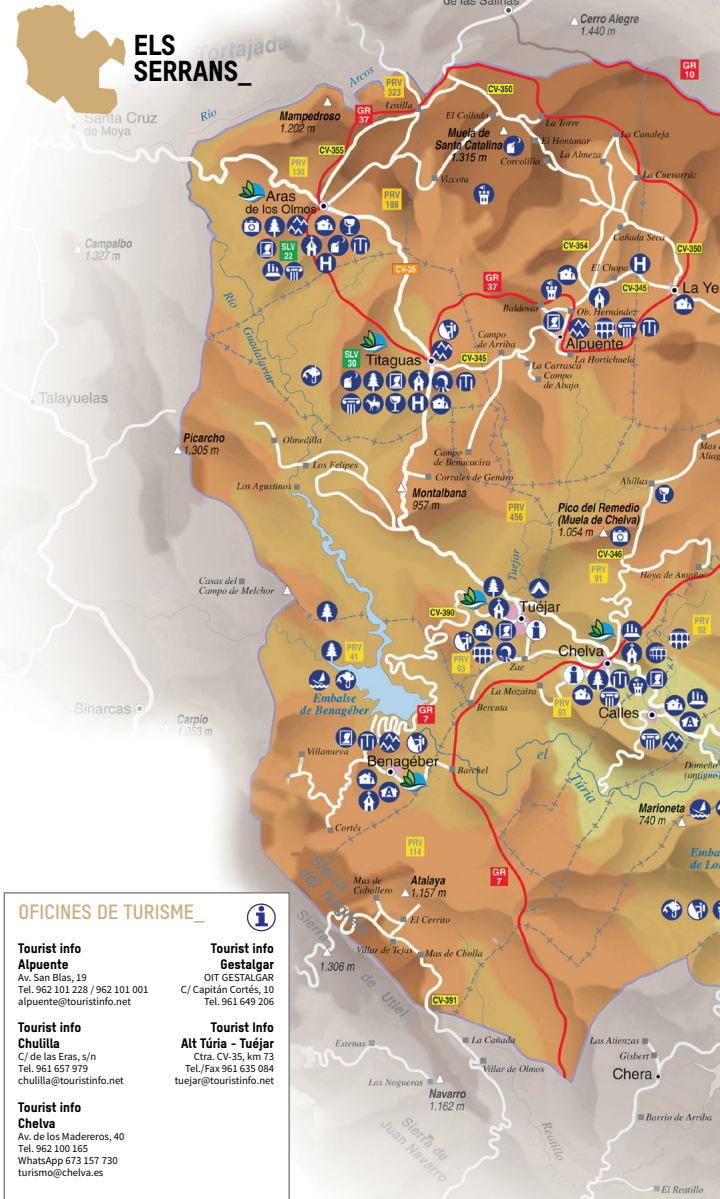

Carnestoltes “Villar del Arzobispo”

majoria dels pobles se celebren entre agost i setembre, en honor al patró del municipi. Amb les celebracions a la Mare de Déu d'Agost com a principal festivitat (entre les quals destaca la de Tuéjar, amb l'Entrada del Moro, cada cinc anys, i a Aras de los Olmos, cada set anys), es completa així la infinitat de festes i celebracions que es produeixen al llarg de tot l'any. Titaguas celebra les seues festes patronals durant la primera desena de setembre i cada set anys tenen lloc les anomenades fiestas gordas. També celebra l'últim dissabte del mes de juliol la Nit dels Ciris, on, a poqueta nit, s'apaga l'enllumenat públic i es fan figures amb milers de ciris encesos, a més de tallers i actuacions musicals.

Cal destacar, entre les romeries, la d'Alcublas a la Cueva Santa o la de La Yesa a la Cuvarruz, o la de Losa del Obispo al Calvario, muntanya pròxima a la població on se situa l'ermita de la Mare de Déu dels Dolors.

ELS SERRANS

OFICINAS DE TURISME

Tourist info Alpuente

Av. San Blas, 19
Tel. 962 101 228 / 962 101 001
alpuente@touristinfo.net

Tourist info Chulilla

C/ de las Eras, s/n
Tel. 961 657 979
chulilla@touristinfo.net

Tourist info Chelva

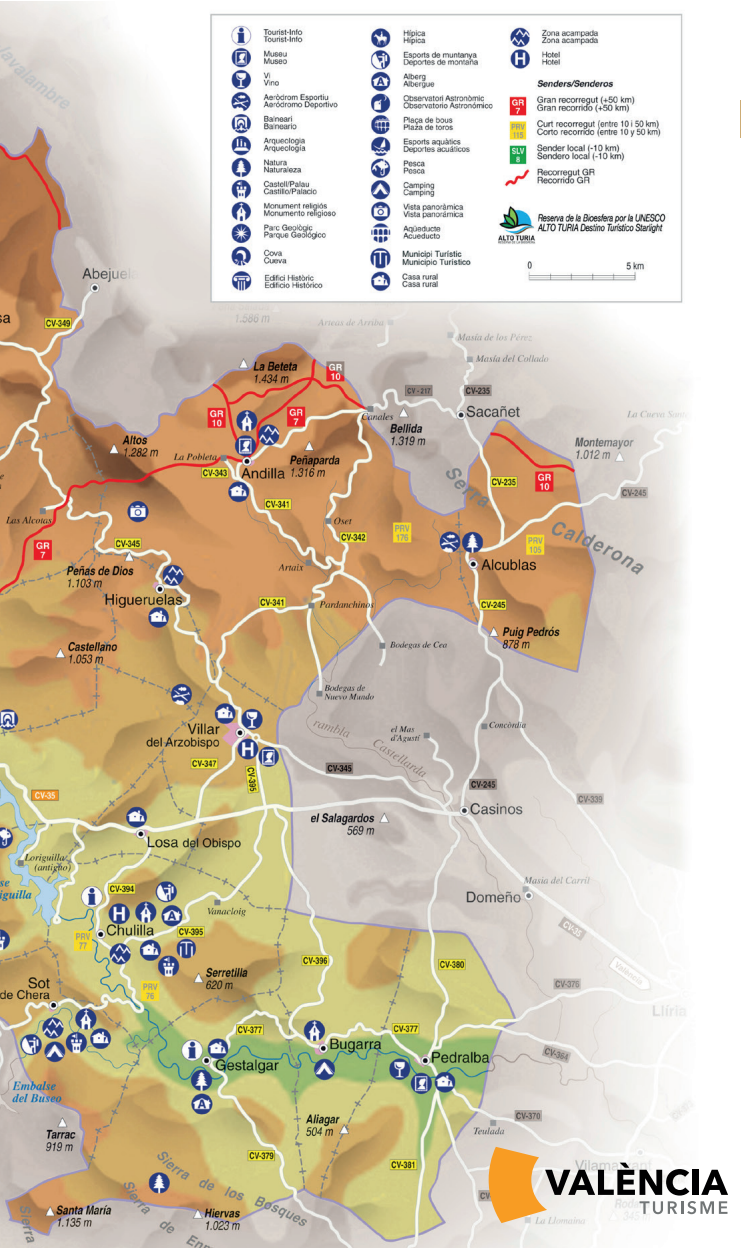
Av. de los Madereros, 40
Tel. 962 100 165
WhatsApp 673 157 730
turismo@chelva.es

Tourist info Gestalgar

OIT GESTALGAR
C/ Capitán Cortés, 10
Tel. 961 649 206

Tourist info Alt Túria - Tuéjar

Ctra. CV-35, km 73
Tel./Fax 961 635 084
tuejar@touristinfo.net

- Tourist-Info
- Museo
- Vi Vino
- Aeròdrom Esportiu
- Aeròdrom Deportivo
- Banyer
- Arqueologia
- Natura
- Castell/Palau
- Monument religiós
- Monument religiós
- Parc Geològic
- Cova
- Edifici Històric

- Hípica
- Esports de muntanya
- Alberg
- Observatori Astronòmic
- Plaça de bous
- Esports aquàtics
- Pesca
- Camping
- Vista panoràmica
- Anjladucte
- Municipi Turístic
- Casa rural

- Zona acampada
 - Hotel
- Senders/Senderos**
- Gran recorregut (+50 km)
 - Gran recorregut (+50 km)
 - Curt recorregut (entre 10 i 50 km)
 - Curt recorregut (entre 10 i 50 km)
 - Sender local (-10 km)
 - Sendero local (-10 km)
 - Recorregut GR
 - Recorregut GR

Reserva de la Biosfera per la UNESCO
ALTO TURIA Destino Turístic Starlight

València Turisme

Carrer Avellanes, 14 2º H

46003 VALÈNCIA

Tel.: 963887221

valenciaturisme@dival.es

www.valenciaturisme.org

 [valenciaturisme](https://www.facebook.com/valenciaturisme)

 [@valenciaturisme](https://twitter.com/valenciaturisme)

 [@valenciaturisme](https://www.instagram.com/valenciaturisme)